

Accés a la informació pública: principals conclusions de l'Informe Síndic de greuges informe 2023 (novembre 2024)

Tipus: [1]

Autor: [Gomez Sanchez, Carol](#) [2]

Creació: Publicat per [Carol Gomez Sanchez](#) [2] el 12/11/2024 - 12:33 | Última modificació: 25/02/2025 - 17:48

Categories: Guies i manuals

Contingut relacionat :

El passat mes de novembre, el Síndic de Greuges va publicar l'informe monogràfic sobre el [Dret d'accés a la informació pública corresponent a l'any 2023](#). [3]

Com a novetat enguany, el Síndic de Greuges inicia la publicació i elaboració periòdica d'informes monogràfics sobre els diferents aspectes que inclou la normativa en matèria de transparència per analitzar-ne periòdicament l'evolució.

L'estudi del dret d'accés a la informació pública i l'avaluació del compliment de la normativa de transparència s'ha fet a partir de tres eines:

- L'anàlisi del qüestionari de transparència, accés a la informació pública i bon govern dels anys 2022 i 2023: s'ha fet arribar a un total de 1.007 subjectes.
- Test del sol·licitant ocult: s'han incorporat a l'anàlisi els ajuntaments de més de 500 habitants. Així, el nombre de subjectes avaluats individualment aquest any és de 732, mentre que l'any anterior va ser de 327. Aquest any s'han incorporat preguntes relacionades amb l'acompanyament i l'assistència a les persones

davant dels dubtes en la informació lliurada. L'any 2021, l'objectiu de l'anàlisi va ser més procedimental, en el sentit d'identificar si es complien els requeriments normatius formals. L'any 2022 es van modificar les ponderacions, per donar valor al procediment, però especialment a la qualitat de les respostes.

- L'obtenció d'informació a partir de dades externes, en particular informació sobre el dret d'accés a la informació pública d'altres comunitats autònomes.

Principals conclusions i recomanacions

1. Regulació del dret d'accés a la informació pública: cal aprovar un procediment que adapti la regulació del dret d'accés a l'organització de cada administració

Els articles 19.2 i 27.4 de la Llei 19/2014 determinen i obliguen a les administracions públiques a adoptar les mesures organitzatives necessàries i establir sistemes per integrar la gestió de les sol·licituds d'informació i així garantir el compliment del dret d'accés a la informació pública.

Adoptar les mesures organitzatives necessàries i disposar d'un procediment d'accés a la informació pública a cada organització considera necessària, tant per poder detectar totes les sol·licituds que rep una administració i que s'han de considerar sol·licituds pública com per garantir el compliment de les pautes que la normativa indica per a la tramitació.

Cal aprovar un procediment mitjançant una instrucció, circular o ordenança i informar-ne la ciutadania, a fi de consolidar aquell l'organització i donar-hi compliment en les diverses fases de la tramitació.

En l'avaluació d'enguany, es posa de manifest que només un 5% de les administracions disposen d'un procediment que adapta la regulació del dret d'accés a la seva organització.

La regulació del procediment d'accés es concentra en els municipis de més de 20.000 habitants.

Si focalitzem en els ajuntaments o ens dependents de fins a 20.000 habitants que disposen de procediment, aquestes xifres són menors:

- de 0 a 500 habitants: un 0,60%
- de 501 a 5.000 habitants: un 1,7%,
- de 5.001 a 20.000 habitants: un 9,70%, sent aquest últim on es mostra la seva disponibilitat amb l'increment d'estructura organitzativa.

De fet les dades mostren que la mitjana de sol·licituds d'accés a la informació pública registrades durant l'any 2023 en les administracions que disposen de procediment aprovat és de 122,4, mentre que en les que no en disposen és de 18,4.

En aquest punt, els ens supramunicipals estan donant suport en aquest àmbit oferint guies, models de documents i suport formatiu i divulgatiu al conjunt de municipis, especialment als que tenen menys habitants.

2. Gestió del dret d'accés a la informació pública: s'han de promoure la creació d'unitats d'informació amb capacitat per assumir les funcions previstes pel Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública.

Segons l'informe, les administracions estan creant de manera progressiva unitats d'informació per tramitar les sol·licituds d'accés a la informació pública (l'any 2023 el 17,4 % d'administracions disposaven d'aquesta unitat).

Assignar dins d'una organització una unitat que sigui responsable de tramitar les SAIP's és un dels factors que fa que es tramiti la normativa establerta, juntament amb disposar d'un procediment i l'adaptació de l'organització de l'ens.

Les funcions recomanades que ha de realitzar aquesta unitat han de ser: identificar, tramitar i proposar la resolució de les SAIP's i que aquesta unitat tingui els recursos per exercir adequadament aquestes funcions.

Si focalitzem en els ajuntaments o ens dependents de fins a 20.000 habitants que han creat una unitat responsable:

- de 0 a 500 habitants: un 8,8%,
- de 501 a 5.000 habitants: un 13,3%,
- de 5.001 a 20.000 habitants: un 27,6%.

Cal destacar també la reducció progressiva d'una opció totalment descentralitzada, en què el registre de cada administració trameta les sol·licituds d'accés a la informació pública a la unitat competent. També es redueix progressivament la gestió de les sol·licituds d'accés des de l'oficina d'atenció ciutadana.

Quan s'analitza aquestes unitats d'informació, l'informe indica que la majoria d'administracions públiques assignen la tramitació de les SAIP's a una unitat que ja existia abans de l'entrada en vigor de la Llei 19/2014 i que estan lligades a l'assessoria jurídica o les àrees d'administració, organització o gerència, que gestionen i tramiten les sol·licituds d'accés a la informació pública demanant la informació corresponent a les unitats responsables de l'àmbit sobre el qual es consulta: en el 35,85% dels casos la unitat responsable de la tramitació de les SAIP's és la secretaria, seguida per unitats relacionades amb l'àmbit de la transparència (17,38%).

3. Sol·licituds d'accés a la informació pública:

Les administracions públiques catalanes manifesten que durant l'any 2023 van rebre un total de 23.710 sol·licituds d'accés a la informació pública: suposa un increment del 34% respecte l'any anterior, tot i que pot ser superior donat que la majoria d'administracions no tenen cap procediment aprovat i han creat cap unitat d'informació fets que poden representar dificultats en la identificació de les sol·licituds. Es dedueix que aquest increment s'explica perquè la població té més coneixement i més informació sobre el dret d'accés a la informació pública i l'exerceix més.

Si focalitzem en els ajuntaments o ens dependents de fins a 20.000 habitants l'increment ha estat:

- de 0 a 500 habitants: un 182,5%,
- de 501 a 5.000 habitants: un 78,4%,
- de 5.001 a 20.000 habitants: un 13,01%.

S'observa que l'increment més significatiu es produeix en l'Administració local (86,5% de les sol·licituds) i, particularment, en els municipis de menys de 5.000 habitants.

Per donar suport en aquest aspecte, tant els ens supramunicipals com la Xarxa de Govern Oberts de Catalunya (XGOC) ofereixen recursos, materials i formació per donar suport als municipis més petits en la implementació de la normativa en matèria de transparència.

- **Unitats d'informació:** es recomana dotar de recursos i mitjans per donar resposta a l'increment de sol·licituds.
- **Campanyes institucionals:** es recomana incrementar perquè la ciutadania conegui els seus drets.
- **Classificació temàtica de les SAIP:** es recomana adoptar un criteri homogeni al conjunt de les administracions que freqüents i publicar-les als portals de transparència. D'acord amb la classificació proposada per la Llei 19/2014 i utilitzada per les administracions competents.
- **Presentació de les SAIP:** disposar d'un formulari específic de sol·licitud d'accés a la informació pública i fàcilment accessible per les persones interessades puguin exercir plenament els seus drets en matèria d'accés a la informació pública.
- **Assistència i acompanyament:** es recomana incorporar mecanismes d'assistència i acompanyament en la informació que puguin sorgir a la persona interessada.

L'informe del Síndic posa de manifest amb l'anàlisi del Test del sol·licitant ocult:

- **Campanyes institucionals:** l'any 2023 un 4,9 % de les administracions han incorporat campanyes de difusió del dret d'accés a la informació pública en els seus portals de transparència, mentre que l'any

2022 aquest percentatge era del 3,3 %.

- **Classificació temàtica de les SAIP:** la majoria d'administracions no registren les sol·licituds d'accés a la informació pública d'acord amb la classificació temàtica recomanada. De fet, només un 16 % de les administracions han fet servir aquest criteri. Els tipus de sol·licituds d'accés a la informació pública més utilitzats són la informació institucional i organitzativa i la gestió dels serveis públics, seguides de l'acció de govern i normativa. Pel que fa a l'Administració local, la majoria de sol·licituds d'accés a la informació pública es classifiquen com a "altra informació".
- **Presentació de les sol·licituds:** la majoria d'administracions (el 99 %) ofereixen la possibilitat de presentar les sol·licituds d'accés a la informació pública per mitjans electrònics. S'ha incrementat el nombre d'administracions que ubiquen el formulari de sol·licitud d'accés a la informació pública a la pàgina d'inici del portal de transparència o que redueixen el nombre de clics per accedir-hi (17 %). El 95,4 % de les administracions informen sobre el tràmit en el seu catàleg.
- **Publicació de la informació sobre les resolucions:** només un 25 % de les administracions analitzades mitjançant el test del sol·licitant ocult disposen d'informació sobre les resolucions de les sol·licituds d'accés a la informació pública rebudes i tramitades de l'any previ a l'estudi.
- **Assistència i acompanyament:** un 18,1 % de les administracions públiques ofereixen assistència i acompanyament a les persones interessades per plantejar dubtes sobre la informació lliurada.

Segons l'informe, quan parlem dels diferents passos a seguir des que es registra una SAIP fins que es lliura la informació, també es realitza un seguit de recomanacions:

- **Avisos de recepció:** la majoria d'administracions no compleixen la normativa en relació amb les notificacions de recepció. Cal que els avisos de recepció tinguin el contingut que estableix la normativa (data, òrgna i persona responsable per resoldre, data màxima de resolució, sentit del silenci i recursos que es poden presentar) utilitzant un llenguatge clar.
- **Resolucions de les SAIP:** la majoria de les administracions no resolen d'acord amb la normativa.
 - Cal publicar en el portal de transparència les resolucions de les SAIP.
 - Cal resoldre totes les SAIP que s'hagin rebut i evitar l'ús del silenci administratiu i lliurar la informació sol·licitada en els terminis previstos per la normativa.
 - Evitar utilitzar el correu electrònic en aquests casos. Utilitzar la forma de notificació (comunicacions i notificacions electròniques).
 - Cal incorporar en els resolucions i comunicacions les vies de recurs de què disposen les persones interessades.
- **Lliurament de la informació:**
 - Cal incorporar informació sobre la persona o la unitat amb la qual les persones interessades poden comunicar-se per resoldre dubtes i rebre acompanyament.
 - Cal que la informació sol·licitada es lliuri en format reutilitzable.
- **Vies de reclamació:** cal que les administracions informin les persones interessades de l'existència de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació pública (GAIP) com a via de reclamació.

Des del recurs de catàleg [Millora de l'accés a la informació pública](#) [4] us ajudem a complir amb totes les recomanacions que el Síndic de Greuges h

Us ajudem!

Des del Gabinet d'Innovació, Integritat i Transformació Digital Local de la Diputació de Barcelona, i per mitjà de la comunitat virtual de Transparència i Govern Obert us ajudem a donar compliment a la normativa i recomanacions realitzades en els informes del Síndic de Greuges:

- Us facilitem [recursos útils](#) p [5]er gestionar les peticions d'accés a la informació pública a través dels apartats Gestionar les SAIP i Novetats, on trobareu models de documents administratius per gestionar les

SAIP's, entre d'altres.

- Oferim el recursos tècnics de catàleg:
 - "[Publicació automatitzada d'informació de transparència](#)" [6] on integrem visualitzacions web/porta per facilitar l'accessibilitat i en l'obertura de les dades obertes i en millorar l'estructura del portal (XGOC) per donar resposta a la publicació de la informació de les Sol·licituds d'accés a la informació pública.
 - [Millora de l'accés a la informació pública](#) [7] on treballem una diagnosi i identificació del pla d'acció per adaptar la gestió de les peticions d'accés al marc normatiu en els diferents àmbits (unitat d'informació, procés, models i campanyes).
- Us facilitem [materials de sensibilització](#) [8] per donar a conèixer a la ciutadania l'accés a la informació pública.

Informació relacionada

- [El Síndic de Greuges publica l'Informe sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern. Abril 2022.](#) [9]
- [El Síndic de Greuges publica l'Informe sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern. Juny 2023.](#) [10]
- [Accés a la informació pública: principals conclusions de l'Informe Síndic de greuges informe 2022 \(juny 2023\)](#) [11]
- [Quadre de comandament del Test del Sol·licitant ocult del Síndic de Greuges](#) [12]

Categories: Guies i manuals

- [13]

URL d'origen: <https://governobert.diba.cat/news/2024/11/12/acces-informacio-publica-principals-conclusions-de-linforme-sindic-de-greuges-inform>

Enllaços:

- [1] <https://governobert.diba.cat/>
- [2] <https://governobert.diba.cat/members/gomezscrl>
- [3] <https://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=750>
- [4] <http://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=142396>
- [5] <https://governobert.diba.cat/news/2021/05/12/gestionar-les-saips>
- [6] <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=142279>
- [7] <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=142396>
- [8] <https://governobert.diba.cat/news/2023/03/10/campanyes-de-sensibilitzacio-acces-informacio-publica>
- [9] <https://governobert.diba.cat/news/2022/03/29/sindic-de-greuges-publica-linforme-sobre-transparencia-acces-informacio-publica-bon->
- [10] <https://governobert.diba.cat/news/2023/07/05/sindic-de-greuges-publica-linforme-sobre-transparencia-acces-informacio-publica-bon->
- [11] <https://governobert.diba.cat/news/2023/07/11/acces-informacio-publica-principals-conclusions-de-linforme-sindic-de-greuges-inform>
- [12] <https://governobert.diba.cat/news/2024/06/12/quadre-de-comandament-del-test-del-sol-licitant-ocult-del-sindic-de-greuges>
- [13] <https://governobert.diba.cat/node/2577>